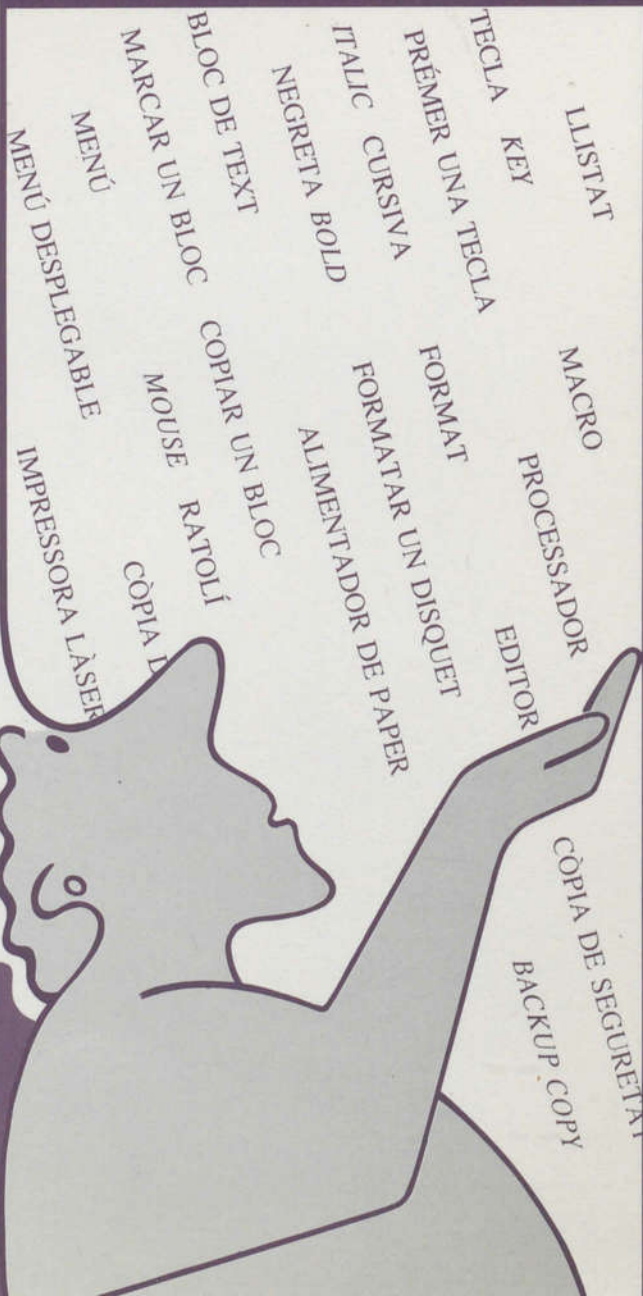

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Servei de
Llengua Catalana

MICROINFORMÀTICA

BULARI

VOCABULARI DE LA MICROINFORMÀTICA

SERVEI DE LLENGUA CATALANA
UNIVERSITAT DE BARCELONA

© Servei de Llengua Catalana, 1991
Universitat de Barcelona
Gran Via de les Corts Catalanes, 585
08007 Barcelona

Disseny de la coberta: Cass
Dibuixos: Lola Besses
Impressió: Poblagràfic, S.A.
DL: L-745-91

ÍNDEX

1. Presentació	1
2. Introducció	3
Objectius i metodologia	4
Continguts i presentació	5
Termes normatius i propostes	7
Arbre de camp	8
Abreviatures i símbols utilitzats	9
3. Vocabulari	11
4. Índexs	83
Índex català	83
Índex castellà	91
índex anglès	99
5. Sigles i abreviacions	107
6. Bibliografia	129

1. Presentació

Aquesta col·lecció de vocabularis, adreçada sobretot al Personal d'Administració i Serveis de la Universitat de Barcelona, té com a objectiu principal ajudar a resoldre alguns problemes de lèxic que es plantegen sovint en àmbits com ara les secretaries i els òrgans administratius de la Universitat.

Els llocs de treball esmentats comparteixen unes tasques més o menys comunes, vinculades a feines administratives i de gestió, que requereixen unes terminologies també força comunes. Per tant, s'han seleccionat els temes que semblen respondre a les necessitats més compartides pel personal administratiu.

La selecció dels vocabularis d'aquesta col·lecció s'ha fet amb el propòsit d'il·lustrar els camps amb què el personal d'administració i serveis està diàriament en contacte, i que van des de temes relativament nous o d'introducció recent a les oficines --la microinformàtica--, a d'altres que encara s'han d'implantar de manera general --com és ara l'ofimàtica--. Tots aquests temes plantegen problemes comuns de lèxic, com per exemple l'aparició de conceptes nous o la inseguretats en les denominacions. Complementàriament, la col·lecció inclou també vocabularis que poden ajudar a conèixer altres aspectes relacionats amb la gestió i l'administració universitàries, com són, entre altres temes, els mots específics de les relacions laborals, el material d'oficina, la reprografia, o la comptabilitat.

Els vocabularis, dins aquesta diversitat temàtica, comparteixen unes característiques bàsiques que donen homogeneïtat a la col·lecció: la selecció del lèxic bàsic de cadascun dels temes, un format bilingüe (es pot consultar a partir de l'equivalent en castellà), i la presència, en alguns casos, de notes, observacions d'ús i fraseologia, que ajuden a comprendre o a utilitzar millor el vocabulari associat a totes aquestes feines.

2. Introducció

El lèxic de la microinformàtica presenta algunes característiques que val la pena destacar: la seva ràpida i amplíssima difusió, gràcies a una implantació massiva durant els últims anys arreu, tant en entorns professionals com a nivell particular; el ritme vertiginós amb què evoluciona, cosa que provoca que equips i programes quedin obsolets o superats en pocs anys; la pràctica inexistència de vocabularis en altres llengües que l'anglès, com a conseqüència de l'allau de nocions noves que cal designar contínuament; i finalment, una diversitat enorme de nivells de coneixements i de relació amb la matèria.

El resultat de tot això és l'aparició d'un jargó informàtic que comporta una sèrie de problemes per als parlants no anglòfons: la coexistència de denominacions angleses i de la llengua que es parla a cada país; la barreja indestriable de pronúncies que se'n pot derivar per a un mateix terme (a l'anglesa, a la castellana, a la catalana); la imprecisió de les denominacions que s'usen; i, en definitiva, la sensació d'inseguretats en l'ús de la llengua.

És clar que tots aquests problemes difícilment poden ser resolts per un sol vocabulari: la majoria d'obres publicades sobre aquesta matèria dediquen els seus esforços a descriure sobretot les parts físiques del microordinador (components, tipus de memòria) i miren de trobar denominacions per a algunes de les operacions més corrents (d'arrencada dels aparells, d'emmagatzematge de dades, etc.). Són obres més aviat de tipus tècnic, que difícilment poden ser útils a tot un segment del món laboral que es relaciona amb la microinformàtica a un nivell més bàsic. Es troba a faltar, doncs, un tipus de vocabularis més estretament relacionat amb *l'ús de la microinformàtica* --o potser caldria dir, més pròpiament, amb *l'ús del microordinador*.

Objectius i metodologia

Aquest vocabulari pretén justament acostar el lèxic d'aquest camp al Personal d'Administració i Serveis de la UB, i més concretament a la gent que està en contacte amb aquesta realitat, però que no té, ni possiblement necessita tenir, un coneixement gaire aprofundit de la matèria. I que, tanmateix, molt sovint es troba amb problemes per designar conceptes o funcions relacionades amb el microordinador.

Per facilitar aquest acostament s'ha optat per un vocabulari que reuneix les següents característiques:

a) *s'han seleccionat les parts del tema* amb què l'usuari està més en contacte: les parts físiques de l'ordinador, els termes del sistema operatiu i de les aplicacions més corrents: processadors de textos i bases de dades (vegeu l'arbre de camp).

b) *s'ha triat el lèxic més bàsic* dins de cada branca: s'han seleccionat els termes que poden ser d'ús més corrent en serveis o dependències generals, no especialment vinculades amb la microinformàtica.

c) *s'ha recollit un conjunt d'informacions* que poden ser d'utilitat per aclarir el sentit o l'ús d'alguns termes: notes i fraseologia.

d) *s'ha fet una ordenació sistemàtica* del vocabulari amb índexs finals que permeten la localització del terme o de la frase dins del vocabulari.

e) *s'hi fan constar els equivalents en castellà i anglès*, que permeten la recerca a partir de qualsevol de les dues llengües.

f) *hi ha dibuixos complementaris* que faciliten la comprensió dels termes corresponents a les parts físiques del microordinador.

g) *s'hi ha afegit un apèndix de sigles* i abreviacions més usades en anglès, amb traducció del seu significat.

La tria dels termes d'aquest vocabulari s'ha fet a partir del buidatge de la bibliografia específica que hi ha en català sobre el tema i s'ha completat --sobretot per la part de fraseologia-- amb el buidatge de manuals especialitzats.

En el buidatge hi ha col·laborat Rosa Massagué, de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UB. Carles Tebé, de l'àrea de terminologia de l'SLC, és responsable de les feines de coordinació del vocabulari. El text ha estat revisat pel Dr. Lluís de Yzaguirre, professor de la UB i assessor informàtic del Servei de Llengua Catalana.

Continguts i presentació

Les informacions que conté el vocabulari són les següents:

entrada categoria gramatical
nota (opcional)
fraseologia (opcional)

equivalència castellana
equivalència anglesa

L'entrada apareix ordenada alfabèticament dins de cada apartat del vocabulari, precedida per un número d'ordre i en negreta; al costat figura, en lletra rodona, la categoria gramatical del terme.

Sota l'entrada hi pot haver termes sinònims, precedits per l'abreviació sin. No tots els sinònims tenen entrada pròpia, per no multiplicar innecessàriament el nombre d'entrades. Sempre es pot localitzar una forma sinònima a partir de l'índex català.

Les notes, opcionals, poden tenir diverses funcions:

i) fer alguna precisió sobre el sentit del terme, sobretot quan aquest és ambigu o pot ser confós amb algun altre terme del recull (vegeu l'apartat de *microordinadors*)

ii) donar alguna indicació de tipus gramatical o d'ús sobre el terme: per exemple, una forma abreujada que és usual ('macro', a *macroinstrucció*), o una forma col·loquial que és prou usada ('clicar', a *clic*)

iii) donar informacions de diversa mena que poden ser útils als usuaris del microordinador: per exemple, les descripcions de les funcions

de les parts del *teclat*; o les equivalències entre mesures de capacitat (*byte*, *kilobyte*, *megabyte*).

Cal insistir que les notes són ajudes sobretot per poder *comprendre i utilitzar* millor el lèxic del microordinador, i que no pretenen substituir una definició del terme, que el lector pot trobar en una altra mena d'obres (vegeu la bibliografia).

En l'apartat de fraseologia, també opcional, poden figurar les informacions següents:

i) exemples d'ús d'un terme que apareixen amb un alt grau de freqüència en el discurs relacionat amb el microordinador (per exemple, accions que es poden fer amb una *tecla*, o operacions possibles amb un *directori*): és el que entenem pròpiament per fraseologia

ii) exemples d'ús que il·lustren simplement el funcionament d'un terme en un context determinat, sense tancar-ne cap possibilitat (vegeu la fraseologia de *marge*, *tabulador*, *còpia de seguretat*)

iii) tipus de termes, és a dir, denominacions que tenen entitat pròpia, però que s'han recollit associades a termes considerats principals (vegeu-ne exemples a *disquet* i *polzada*).

La funció que compleix la fraseologia en aquest recull és de trencar l'aïllament dels termes mostrant el seu funcionament en els contextos en què habitualment es produeixen, i així, facilitar-ne l'ús.

Els termes castellans i anglesos permeten de comprovar l'equivalència dels termes en castellà i anglès o cercar la forma catalana a partir d'una d'aquestes dues llengües, a través dels índexs corresponents.

Les il·lustracions, finalment, permeten d'accedir a part del lèxic --la configuració bàsica i les parts més importants del microordinador-- d'una manera més ràpida i, en algun cas, potser més clara.

Termes normatius i propostes

El nombre de termes de microinformàtica que són als diccionaris generals o que han estat normalitzats és força baix. S'han considerat correctes tots aquells termes que figuren amb la mateixa denominació a l'*Enciclopèdia Catalana*, i al *Diccionari de microinformàtica*, i per tant no duen cap marca especial en aquest vocabulari.

No s'han marcat com a neologismes, tot i que no eren als diccionaris:

a) aquells termes que, tot i tenir un sentit més o menys específic en l'àmbit en què s'han recollit, han estat manlevats d'altres camps, on són d'ús habitual (*diccionari, fusió, resolució, ajuda, capçalera, utilitats*);

b) les unitats complexes integrades per formants que sí són als diccionaris *arxiu primari, arxiu secundari, arxiu ocult, salt de pàgina, camp clau*);

c) la fraseologia que no du cap indicació especial (*copiar un bloc; alinear els marges*).

En canvi, duen un asterisc que els identifica com a neologismes (propostes encara no normalitzades):

i) aquells termes recollits a partir de la denominació anglesa o castellana i per als quals no hem trobat una forma catalana plenament satisfactòria (manlleus: *toner*; formes que hem adaptat: *clic, clicar*);

ii) alguns termes que apareixen als diccionaris sota una denominació que ens ha semblat poc adequada o bé com una proposta que, pel que sembla, no ha acabat d'arrelar (*memòria viva, memòria morta*), i que, per tant, cal replantejar.

iii) la fraseologia amb indicacions com ara 'se sol usar la forma x', que, tot i que no porta cap asterisc, no té caràcter normatiu. Sol tractar-se de formes abreujades o d'argot.

Tots els termes marcats com a neologismes es poden fer servir en la forma o formes que aquí es proposen, però cal tenir en compte que potser amb el temps es pot imposar una denominació que no figura en aquest vocabulari.

Arbre de camp

L'arbre de camp permet de comprovar quina part del lèxic del microordinador s'ha tingut en compte a l'hora d'elaborar aquest vocabulari.

Els tres primers apartats descriuen els termes més bàsics de les parts físiques del microordinador; el quart, els termes essencials del sistema operatiu; i el cinquè, alguns termes comuns a la majoria de les aplicacions, a més de recollir lèxic del processador de textos i de les bases de dades, sens dubte les dues aplicacions més esteses del microordinador.

1. El microordinador
2. Configuració del microordinador
3. Parts del microordinador
  - 3.1 Teclat
  - 3.2 Monitor
  - 3.3 Impressora
  - 3.4 Ratolí
  - 3.5 Disc
  - 3.6 Memòria
  - 3.7 Unitat central
4. Sistema operatiu
5. Aplicacions
  - 5.1 Termes comuns
  - 5.2 Processador de textos
  - 5.3 Bases de dades

Abreviatures i símbols utilitzats

m	nom masculí
f	nom femení
m f	nom masculí i femení
m pl	nom masculí plural
f pl	nom femení plural
adj	adjectiu
v tr	verb transitiu
v intr	verb intransitiu
sin	sinònim
S	terme equivalent castellà
E	terme equivalent anglès
*	neologisme

3. Vocabulari

1. EL MICROORDINADOR

1 microordinador m

es designa normalment amb la forma abreujada 'micro': 'connecta el micro'; 'apaga el micro'

S microordenador
E microcomputer

2 ordinador m

terme genèric que es fa servir per designar el 'microordinador'

encendre l'ordinador; engegar l'ordinador; connectar l'ordinador; apagar l'ordinador; desconnectar l'ordinador

S ordenador
E computer

3 ordinador compatible m

ordinador que pot comunicar-se amb altres ordinadors d'un mateix tipus; normalment fa referència als ordinadors compatibles amb el sistema *IBM*

un ordinador cent per cent compatible; un ordinador no compatible; un programa per a ordinadors personals i compatibles

S ordenador compatible
E compatible computer

4 ordinador de sobretaula m

ordinador per a usos professionals, de dimensions reduïdes, que pot treballar autònomament o connectat a una xarxa

S ordenador de sobremesa
E desktop computer; desk computer

5 **ordinador domèstic** m

ordinador personal que no es pot utilitzar per a tasques de tipus professional

S ordenador doméstico
E home computer

6 **ordinador personal** m

sin. ordinador individual m

l'ordinador personal és de fet un tipus de microordinador, però tots dos termes s'usen actualment com a sinònims; l'abreviatura anglesa és PC, i és d'ús habitual en català [pé-sé]

S ordenador personal
E personal computer

7 **ordinador portàtil** m

sin. ordinador portable m

ordinador lleuger i fàcilment transportable que té incorporada una bateria que li dóna una certa autonomia de treball

S ordenador portátil
E portable computer; transportable computer

2. CONFIGURACIÓ DEL MICROORDINADOR

8 cable d'alimentació m

S cable de alimentación
E feed cable

9 disc dur m

sin. disc rígid; disc fix

S disco duro; disco fijo
E hard disk; fixed disk; winchester disk

10 disc flexible m

sin. disc tou; disquet

la forma que es fa servir més és 'disquet'; per oposició, qualsevol altra mena de disc és anomenat 'disc dur'

S disco flexible; disquete
E floppy disk

11 disc òptic compacte m

sin. disc CD-ROM

S disco óptico compacto; disco CD-ROM
E CD-ROM [disk]

12 escàner m

sin. *escandallador

S escáner; explorador
E scanner

13 impressora f

connectar la impressora; desconnectar la impressora

S impresora
E printer

14 interfície f

interfície en paral·lel; interfície en sèrie

S interfaz
E interface

15 llapis òptic m

sin. llapis selector; llapis electrònic

S lápiz óptico
E light pen

16 maneta de jocs f

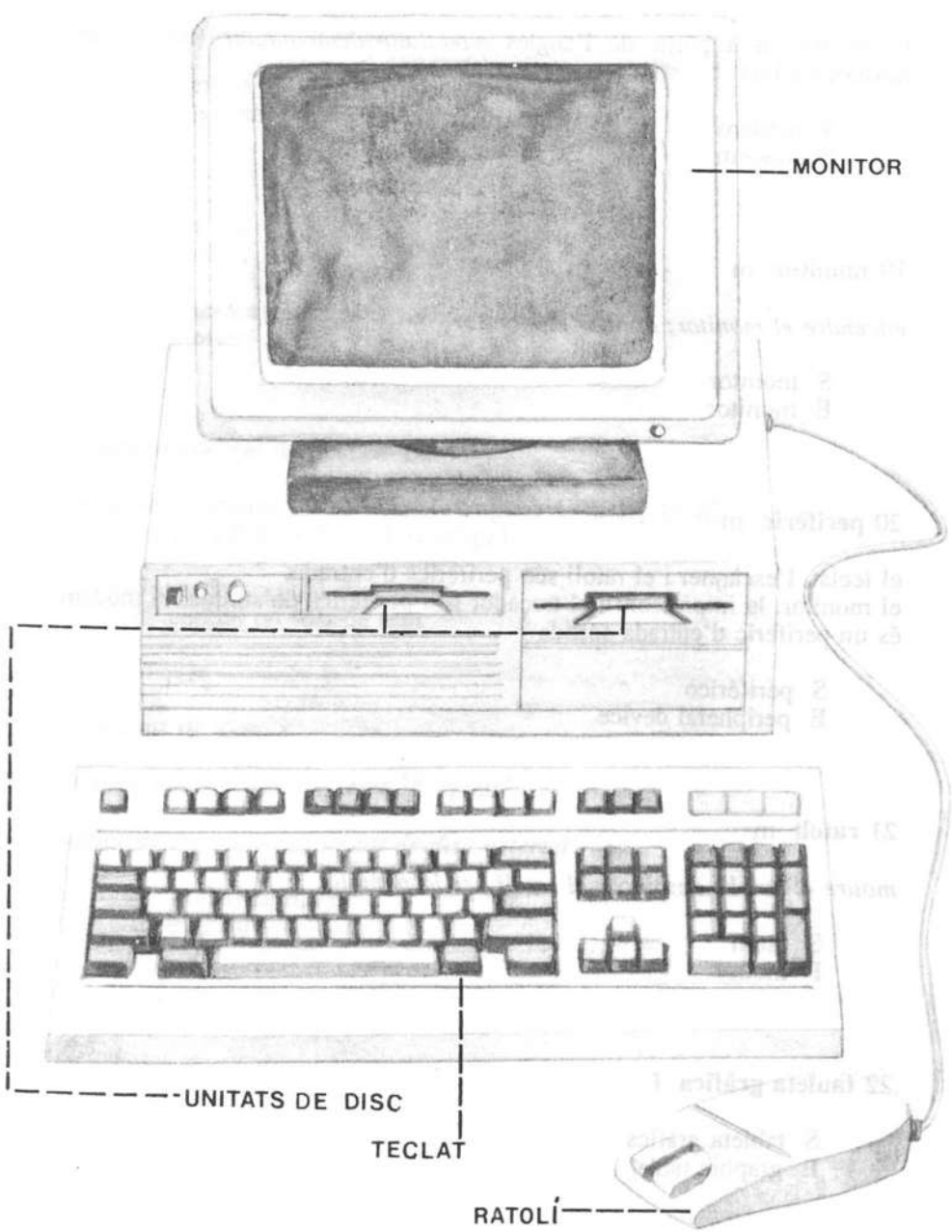
només se sol utilitzar en ordinadors domèstics

S palanca de juegos
E joystick

17 memòria f

S memoria
E memory

18 mòdem m

terme format a partir de l'anglès *modulator-demodulator* (modulador-desmodulador)

S modem
E modem

19 monitor m

encendre el monitor; apagar el monitor

S monitor
E monitor

20 perifèric m

el teclat, l'escàner i el ratolí són perifèrics d'entrada;
el monitor, la impressora i el traçador són perifèrics de sortida; el mòdem és un perifèric d'entrada-sortida

S periférico
E peripheral device

21 ratolí m

moure el ratolí; desplaçar el ratolí per la pantalla

S ratón
F mouse

22 tauleta gràfica f

S tableta gráfica
E graphic tablet

23 teclat m

teclat estàndard; teclat ampliat

S teclado
E keyboard

24 traçador m

sin. plòter

S trazador
E plotter

25 unitat central de procés f

s'utilitza correntment l'abreviatura anglesa CPU [sé-pé-ú];
l'abreviatura catalana és UCP [u-sé-pé]

S unidad central de proceso
E central processing unit

26 unitat de disc f

és molt usual també la forma 'disquera'

unitat de disc interna; unitat de disc externa

S unidad de disco
E disk unit

3. PARTS DE L'ORDINADOR

3.1 Teclat

27 barra espaciadora f

també se'n diu 'espaiador'

S espaciador
E space bar

28 tabulador m

S tabulador
E tab key

29 tecla f

*prémer una tecla; polsar una tecla; pitjar una tecla; bloquejar una tecla;
mantenir (premuda) una tecla*

S tecla
E key

30 tecla d'alternativa f

en els teclats castellans, hi posa 'alt'

S tecla de alternativa
E alternate key

31 tecla d'alternativa gràfica f

tecla que permet d'escriure els caràcters semigràfics que es troben a la part frontal del teclat; en els teclats castellans, hi posa 'alt gr'

S tecla de alternativa gràfica
E alt graphic key

32 tecla d'avançar pàgina f

en els teclats castellans, hi posa 'av pág'

S tecla de avanzar página
E page up key

33 tecla d'esborrar f

sin. tecla de suprimir f

tecla que esborra caràcters cap a la dreta, a partir de la posició del cursor; en els teclats castellans hi posa 'supr'

S tecla de borrar; tecla de suprimir
E delete key

34 tecla d'escapada f

en els teclats castellans hi posa 'esc'

S tecla de escape
E escape key

35 tecla d'impressió de pantalla f

en els teclats castellans, hi sol posar 'impr pant' o 'prt scr'

S tecla de impresión de pantalla
E print screen key

36 tecla d'inserir f

tecla que activa i desactiva la funció d'inserir caràcters o de sobreescriure-hi; en els teclats castellans hi posa 'ins' o 'insert'

S tecla de insertar
E insert key

37 tecla de bloqueig de majúscules f

S tecla de bloqueo de mayúsculas
E caps lock key

38 tecla de control f

en els teclats castellans, sol posar 'control' o 'ctrl'

S tecla de control
E control key

39 tecla de funció f

en algunes aplicacions, les tecles de funció són programables

un teclat amb deu (dotze, setze) tecles de funció

S tecla de función
E function key

40 tecla de majúscules f

S tecla de mayúsculas
E shift key

41 tecla de pausa f

en els teclats castellans, hi sol posar 'pausa' o 'break'

- S tecla de pausa
- E break key

42 tecla de posició final f

permet d'anar a final de línia, de pàgina o de document; en els teclats castellans, hi posa 'fin'

- S tecla de posición final
- E end key

43 tecla de posició inicial f

permet d'anar a començament de línia, de pàgina o de document; en els teclats castellans, hi posa 'inicio'

- S tecla de posición inicial
- E home key

44 tecla de retorn [de carro] f

tecla que serveix per fer un retorn de carro i també per executar instruccions; pot estar indicat amb les formes 'cr', 'intro', 'enter' o 'return'

fer un retorn [de carro]; escriure el codi d'accés i fer un retorn per confirmar-lo

- S tecla de retorno [de carro]
- E return key; enter key

45 tecla de retrocedir pàgina f

en els teclats castellans, hi posa 're pág'

S tecla de retroceder pàgina
E page down key

46 tecla de retrocés f

tecla que esborra caràcters cap a l'esquerra

S tecla de retroceso
E backspace key

47 teclat alfanumèric m

S teclado alfanumérico
E alphanumeric keypad

48 teclat numèric m

S teclado numérico
E numeric keypad

49 teclejar v intr

S teclear
E to type

3. PARTS DEL MICROORDINADOR

3.2 Monitor

50 botó de contrast m

S botón de contraste
E contrast button

51 botó de lluminositat m sin. botó d'intensitat

S botón de brillo
E brightness button

52 cursor m

*moure el cursor; desplaçar el cursor per la pantalla;
les tecles de control del cursor*

S cursor
E cursor

53 filtre de pantalla m

S filtro de pantalla
E screen filter

54 interruptor m

S interruptor
E power switch

55 pantalla f

*pantalla de text [o alfanumèrica]; pantalla gràfica;
pantalla de cristall líquid; pantalla de plasma
pantalla monocroma; pantalla en colors*

S pantalla
E screen; display

56 píxel m

terme format a partir de l'anglès 'picture element': punt d'imatge, element d'imatge

S píxel
E píxel

57 resolució f

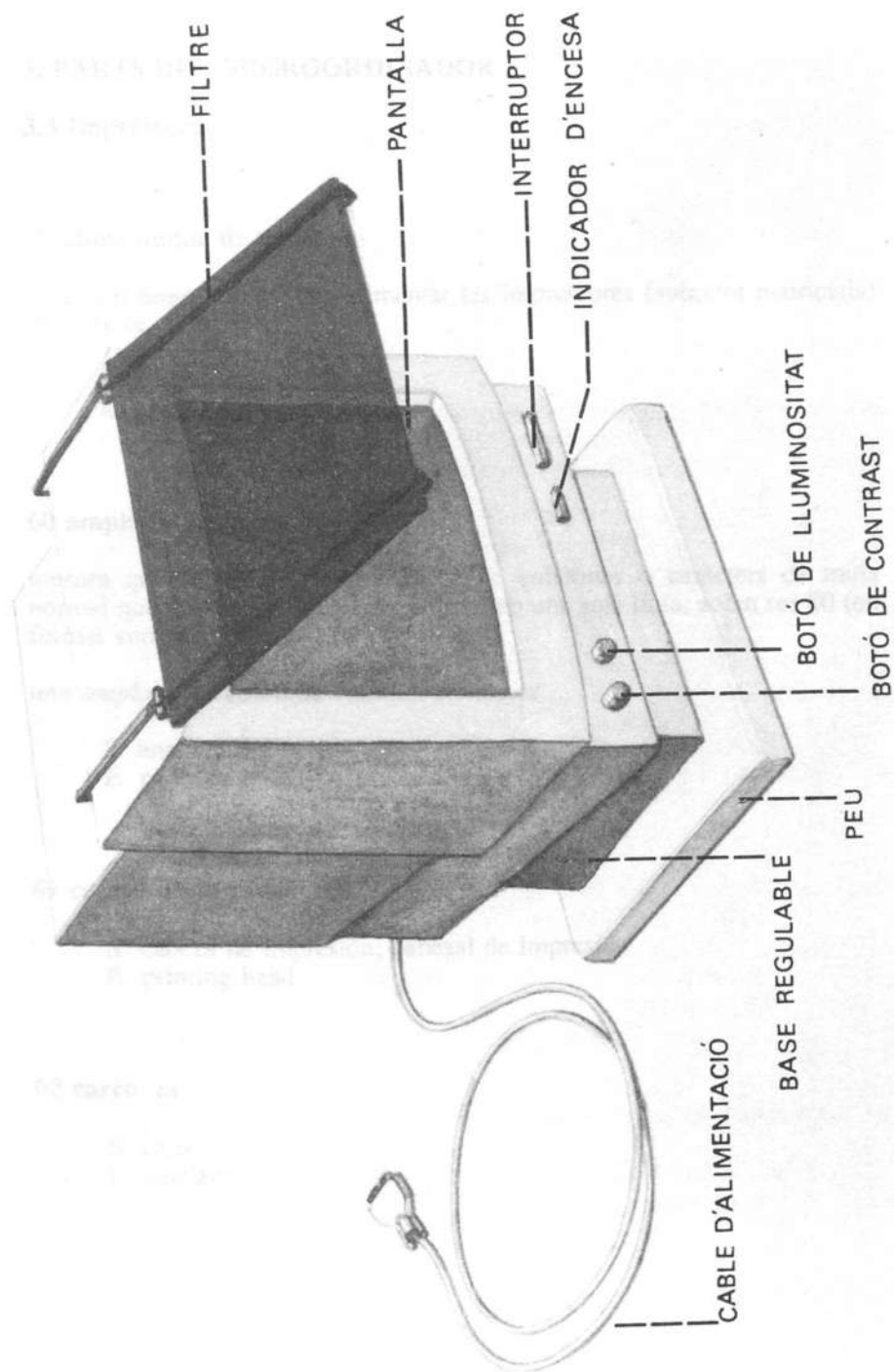
alta resolució; baixa resolució

S resolució
E resolution

58 visualitzar v tr

fer visible alguna cosa; veure informació per pantalla;
l'acció de visualitzar és diu 'visualització'

S visualizar
E to display

3. PARTS DEL MICROORDINADOR

3.3 Impressora

59 alimentador de paper m

accessori que s'utilitza per alimentar les impressores (sobretot matricials) de fulls de paper solts

S alimentador de papel
E sheet feeder

60 amplada de carro f

mesura que fa referència al nombre de columnes o caràcters de mida normal que pot imprimir una impressora en una sola línia; solen ser 80 (en format vertical) i 136 (en format apaisat)

una amplada de carro de vuitanta columnes

S anchura del papel
E carriage width

61 capçal d'impressió m

S cabeza de impresión; cabezal de impresión
E printing head

62 carro m

S carro
E carriage

63 cartutx de cinta m

cartutx que conté la cinta tintada d'algunes impressores

S cartucho de cinta
E tape cartridge

64 impressió f

*impressió d'alta qualitat; impressió de baixa qualitat;
impressió condensada; impressió doble; impressió proporcional
impressió unidireccional; impressió bidireccional*

S impresión
E printing

65 impressora de percussió f
sin. impressora d'impacte

S impresora de percusión; impresora de impacto
E impact printer

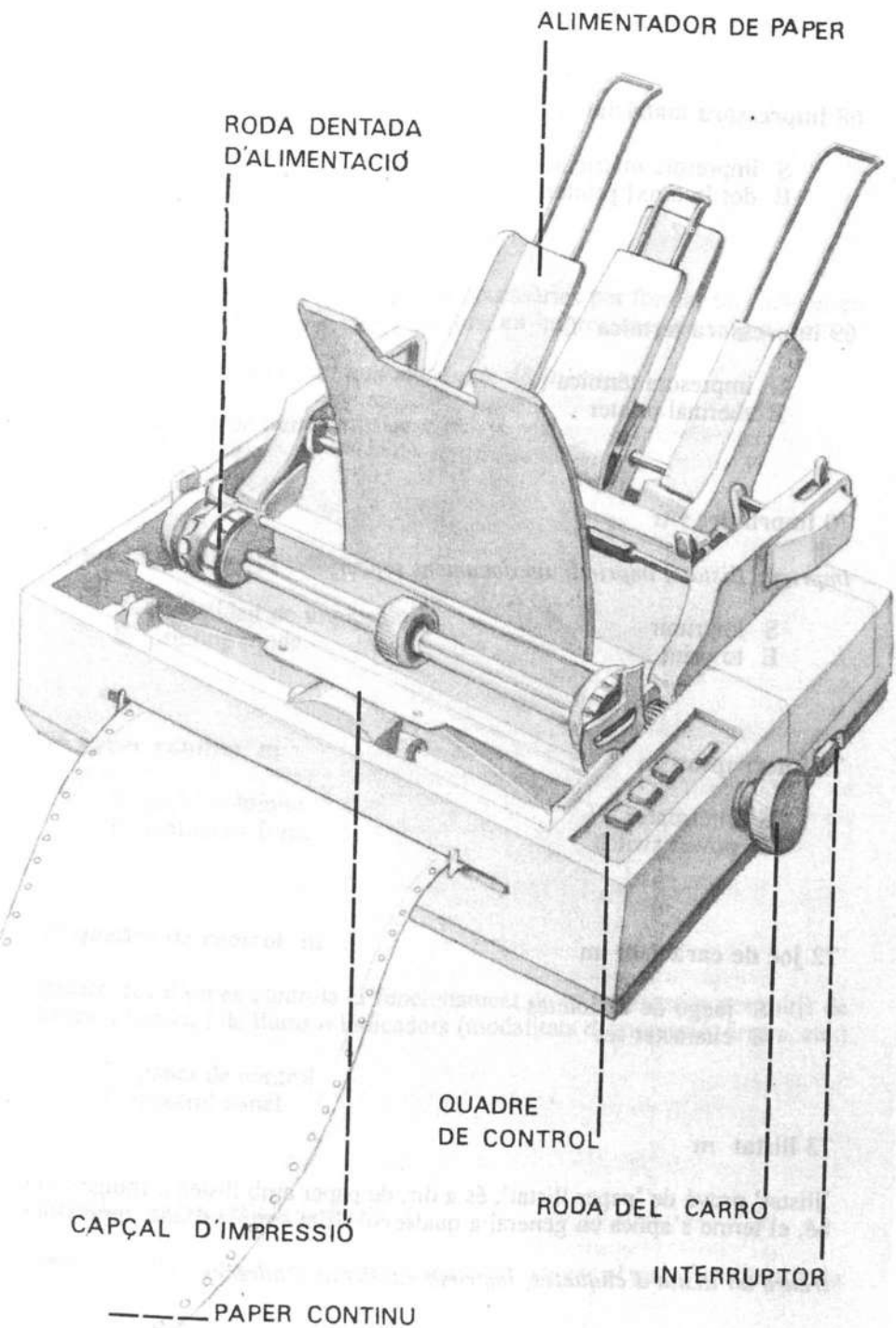
66 impressora de raig de tinta f
sin. impressora d'injecció

S impresora de chorro de tinta; impresora de inyección
E ink jet printer

67 impressora làser f

S impresora láser
E laser printer

68 impressora matricial f

S impresora matricial
E dot [matrix] printer

69 impressora tèrmica f

S impresora tèrmica
E thermal printer

70 imprimir v tr

imprimir llistats; imprimir un document sencer

S imprimir
E to print

71 interruptor m

S interruptor
E power switch

72 joc de caràcters m

S juego de caracteres
E character set

73 llistat m

'l·listat' prové de 'paper l·listat', és a dir, de paper amb l·listes o franges; ara bé, el terme s'aplica en general a qualsevol l·lista sortida d'una impressora

treure un l·listat d'etiquetes; imprimir un l·listat d'adreces

S listado
E listing

74 matriu de punts f

matriu que conté el nombre d'agulles necessàries per formar un caràcter en les impressores matricials (o d'injectors, en impressores de raig de tinta)

una matriu de 24 agulles; una matriu de 48 injectors

S matriz de puntos
E dot matrix

75 modalitat d'impressió f

S modalidad de impresión
E printing mode

76 paper continu m

S papel continuo
E continuous form

77 quadre de control m

quadre des d'on es controla el funcionament de la impressora per mitjà de tecles o botons i de llums o indicadors (modalitats d'impressió, errors, etc.)

S panel de control
E control panel

78 roda dentada d'alimentació f

roda proveïda d'uns pius que permeten d'arrossegar el paper continu de la impressora

S rueda dentada de alimentación
E pin feed tractor

79 safata d'alimentació f

accessori que s'utilitza per alimentar les impressores (sobretot làser) de fulls de paper solts

S bandeja de alimentación
E paper tray

80 tambor m

S tambor
E drum

81 tipus de lletra m

els tipus de lletra poden ser de diverses mides (mesurades en punts) i de diversos estils: subratllat, cursiva, negreta, lletra buida... en aquest cas, quan s'indica el conjunt, se sol parlar de 'família de tipus'

Times, Helvètica i Courier són tres famílies de tipus de lletra diferents

S tipo de letra
E type font; font

82 *toner m

sin. *tinta en pols; *tinta magnètica

posar el cartutx de toner; canviar el cartutx de toner

S toner; tinta magnética
E toner; magnetic ink

83 velocitat d'impressió f

normalment es mesura en caràcters per segon (abreujat: cps) o en pàgines per minut (abreujat: ppm)

S velocidad de impresión

E print rate

3. PARTS DEL MICROORDINADOR

3.4 Ratolí

84 botó del ratolí m

sin. tecla del ratolí f

prémer el botó del ratolí; polsar dues vegades el botó esquerre del ratolí; prémer el botó del ratolí i arrossegar-lo fins a seleccionar una opció del menú

S botón del ratón; tecla del ratón

E mouse button

85 *clic m

acció de prémer el botó del ratolí i després deixar-lo anar

fer un clic; fer dos clics (o fer doble clic) per executar una instrucció

S clic

E click

86 *clicar v intr

fer clic amb el ratolí

clicar dues vegades per executar la instrucció

S clicar

E to click

87 controlador del ratolí m

arxiu que governa el funcionament del ratolí des del sistema operatiu de l'ordinador

S controlador del ratón
E mouse driver

88 esfera mòbil f

bola de silicona o de cautxú que permet de desplaçar el ratolí per damunt de l'estora o de la taula de treball

S esfera móvil
E rubber ball

89 *estora f

superfície de treball en forma d'estora rectangular per on es desplaça el ratolí

S almohadilla
E mouse pad

3. PARTS DEL MICROORDINADOR

3.5 Disc

90 *aparcament m

procediment que fa que l'ordinador desplaci els capçals de lectura-escritura, protegint el disc dur contra cops accidentals

S aparcamiento
E parking

91 capçal de lectura-escritura m

dispositiu que permet de llegir i escriure informació en un disc

S cabeza de lectura-escritura
E read/write head

92 cara f

disquet d'una cara; un disquet formatat per totes dues cares

S cara
E head

93 cilindre m

S cilindro
E cylinder

94 densitat f

disc de densitat normal; disc de doble densitat; disc d'alta densitat

S densidad
E density

95 etiqueta f

serveix per identificar externament el contingut d'un disc

S etiqueta
E label

96 etiqueta de volum f

serveix per identificar internament el contingut (o volum) d'un disc

S etiqueta de volumen
E volume label

97 pista f

S pista
E track

98 polzada f

unitat de mesura que s'utilitza correntment per designar els discos flexibles

disquet de 3,5 polzades; disquet de 5,25 polzades [disquet de tres polzades i mitja; disquet de cinc polzades i quart]

S pulgada
E inch

99 sector m

S sector

E sector

3. PARTS DEL MICROORDINADOR

3.6 Memòria

100 bit m

xifra binària que pot valer 0 o 1; és la unitat mínima d'informació en un microordinador

S bit

E bit

101 byte m

sin. octet

unitat d'informació formada per una cadena de vuit bits; correspon, normalment, a un caràcter (abreujat: *B*)

S byte

E byte

102 disc virtual m

sin. disc RAM

S disco virtual; disco RAM

E virtual disk; RAM disk

103 emmagatzemar v tr

acció de guardar informació en algun lloc de la memòria d'un ordinador

S almacenar

E to store

104 kilobyte m
sin. quilooctet

equivale a 1024 bytes (en càlculs aproximats es fa equivaldre a 1000 bytes); se sol abreujar *Kb*, *KB* o *K* i sovint es pronuncia [ka]

un disc de 720 K [un disc de set-centes vint kas]

S kilobyte
E kilobyte

105 megabyte m
sin. megaoctet

equivale a 1024 kilobytes (en càlculs aproximats es fa equivaler a 1000 Kb, o sigui, a 1 000 000 de bytes); se sol abreujar *Mb*, *MB* o *M*; s'utilitza, correntment, en forma abreujada: 'mega'

un disc dur de 32 megabytes; un arxiu de 3,5 Mb [un arxiu de tres megues i mig]

S megabyte
E megabyte

106 memòria intermèdia f

memòria que utilitzen alguns perifèrics (sobretot les impressores) per emmagatzemar transitòriament informació; la forma 'memòria tampó' és incorrecta

S memoria intermedia
E buffer storage; buffer

107 memòria magnètica f

S memoria magnética
E magnetic memory

108 **memòria RAM** f

sin. *memòria viva; *memòria d'accés aleatori; *memòria d'accés ràpid

la sigla anglesa és *RAM* i és la denominació més usual en català

S memoria de acceso aleatorio; memoria muerta

E random access memory

109 **memòria ROM** f

sin. *memòria morta; *memòria solament de lectura; *memòria protegida

la sigla anglesa és *ROM* i és la denominació més usual en català

S memoria de sólo lectura; memoria muerta

E read only memory

3. PARTS DEL MICROORDINADOR

3.7 Unitat central

110 adreça f

S dirección
E address

111 bus m

S bus
E bus

112 controlador de disc m

S controlador de disco
E disk controller

113 coprocessador matemàtic m

S coprocesador matemático
E math coprocessor

114 inicialitzar v tr

acció de posar un dispositiu en estat inicial; és l'operació que s'executa quan s'engega l'ordinador

S inicializar
E to initialize

115 microprocessador m

S microprocesador
E microprocessor

116 placa base f

sin. placa principal; targeta del sistema

S placa base
E motherboard; system board

117 ranura d'expansió f

S ranura de expansión
E expansion slot

118 sòcol m

aquest ordinador duu un sòcol per incorporar-hi un coprocessador matemàtic

S zócalo
E socket

119 targeta gràfica f

dispositiu que determina la resolució de la pantalla de l'ordinador

S tarjeta gráfica
E graphic card

120 tecla de reinicialització f

en alguns ordinadors, tecla (o botó) que permet de tornar a posar l'ordinador en estat inicial

S tecla de reinicializaci3n
E reset key

121 *velocitat de rellotge f

és la velocitat amb què opera el microprocessador de la unitat central; es mesura en Megahertz (Mhz), que és la unitat de freqüència

S velocidad de reloj
E clock speed

122 xip m

S chip
E chip

UNIVERSITAT DE BARCELONA

SERVICI DE LLENGUA CATALANA

4. SISTEMA OPERATIU

123 arbre de directoris m

estructura de directoris d'un disc, sovint visualitzada en forma d'arbre

S árbol de directorios
E tree directory

124 arxiu m sin. fitxer

tot i que 'arxiu' i 'fitxer' s'usen normalment com a sinònims, a vegades 'arxiu' pot tenir el sentit més general de 'fitxer de fitxers'

S archivo; fichero
E file; archive

125 arxiu de processament per lots m

arxiu d'instruccions del sistema operatiu

S archivo de proceso por lotes
E batch file

126 arxiu de text m

arxiu que conté informació que es pot llegir

S archivo de texto
E text file

127 arxiu executable m

arxiu que conté instruccions que el sistema operatiu pot executar

S archivo ejecutable
E command file

128 arxiu ocult m

S archivo oculto
E hidden file

129 atribut m

atributs de protecció d'un disquet

S atributo
E attribute

130 camí m

sin. ruta; vía

S camino; ruta; vía
E path

131 cancel·lar v tr

interrompre l'execució d'un programa, d'una instrucció, etc.

S cancelar
E to cancel

132 caràcter m

S carácter
E character

133 caràcter multivalent m

caràcter que pot substituir tot o part del nom (o de l'extensió) d'un arxiu; sol ser l'asterisc o l'interrogant

S comodín
E wildcard

134 comparació d'arxius f

acció de comparar dos arxius per comprovar si són iguals

S comparación de archivos
E file comparison

135 còpia f

fer una còpia d'un disquet a un altre; fer una còpia d'un arxiu

S copia
E copy

136 còpia de seguretat f

fer una còpia de seguretat de tots els arxius

S copia de seguridad
E backup copy

137 **copiar** v tr

copiar un disquet; copiar un arxiu; copiar tot un subdirectori

S copiar
E to copy

138 **crear** v tr

crear un arxiu; crear un subdirectori

S crear
E to make

139 **data** f

data de creació d'un arxiu; data de modificació d'un arxiu; canviar la data del sistema operatiu

S fecha
E date

140 **directori** m

en microordinadors tipus *Apple*, el directori s'anomena 'carpeta'

crear un directori; esborrar un directori; canviar el nom d'un directori; llistar el directori d'un disc; canviar de directori

S directorio
E directory

141 **directori arrel** m

directori principal d'un disc

S directorio raíz
E root directory

142 disquet d'arrencada m

disquet preparat perquè, en instal·lar-lo, el sistema de l'ordinador pugui arrencar

S disquete de arranque
E boot disk

143 disquet d'origen m

en una còpia entre disquets, disquet del qual es transfereix la informació

S disquete origen
E source file

144 disquet de destinació m

en una còpia entre disquets, disquet al qual es transfereix la informació

S disquete de destino
E target file

145 editar v tr

fer sortir per pantalla el contingut d'un arxiu, ja sigui per llegir-lo o per escriure-hi

S editar
E to edit

146 editor de text m

programa que serveix per editar arxius de text; s'usa sovint en la forma abreujada 'editor'

S editor de texto
E text editor

147 esborrar v tr

esborrar un arxiu; esborrar un caràcter; esborrar la pantalla

S borrar
E to delete; to erase

148 executar v tr

donar efecte a una instrucció, un programa, etc.

S ejecutar
E to execute

149 extensió d'arxiu f

S extensión de archivo
E file extension

150 fitxer m
sin. arxiu

S fichero
E file

151 **format** m

S formato
E format

152 **formatar** v tr

adaptar un suport a un format determinat, perquè el sistema pugui llegir i escriure-hi; la forma 'formatejar' és incorrecta

formatar un disquet; formatar una cinta

S formatear
E to format

153 ***guardar** v tr

sin. *salvar; *servar

acció de guardar informació en algun dispositiu de la memòria, perquè no es perdi o s'esborri accidentalment

S salvar; guardar
E to save

154 **hora** f

canviar l' hora del sistema operatiu

S hora
E hour

155 **instrucció** f

sin. comanda

executar una instrucció; cancel·lar una instrucció

S instrucción; comando
E command

156 nom d'arxiu m

canviar el nom d'un arxiu; indiqueu el nom i l'extensió de l'arxiu

S nombre de archivo
E file name

157 paràmetre m

S parámetro
E parameter

158 ruta f

sin. camí; vía

S ruta; camino; vía
E path

159 subdirectori m

S subdirectorío
E subdirectory

160 verificació de disc f

comprovació de l'estat d'un disc (capacitat, espai disponible, errors físics o lògics, etc.)

S verificación de disco
E disk checking

5. APLICACIONES

5.1 Termes comuns

161 ajuda f

la tecla d'ajuda de molts programes és F1

tecla d'ajuda; menú d'ajuda

S ayuda
E help

162 *ajuda sensible al context f

ajuda en què el missatge visualitzat guarda relació amb l'operació que es realitzava en aquell moment

S ayuda sensible al contexto
E context-sensitive help

163 autoedició f

aplicació que permet de treure publicacions d'alta qualitat exclusivament amb mitjans microinformàtics

S autoedición
E desktop publishing

164 autoeditor m

programa d'autoedició

S autoeditor
E publisher

165 biblioteca f

col·lecció organitzada de programes documentats; la forma 'llibreria' és un calc de l'anglès i s'ha de rebutjar

S biblioteca; programoteca
E library

166 caràcter de control m

sin. codi de control

caràcter que activa una funció de control d'un programa determinat (per exemple: salt de pàgina)

S carácter de control; código de control
E control character

167 cursor m

S cursor
E cursor

168 dada f

qualsevol informació susceptible de ser tractada informàticament

S dato
E data

169 disquet d'instal·lació m

S disquete de instalación
E installation diskette

170 finestra f

obrir una finestra; tancar una finestra

S ventana
E window

171 full de càlcul electrònic m

S hoja de cálculo electrónica
E electronic spreadsheet

172 *icona f

sin. *pictograma

representació simbòlica d'una funció per mitjà d'un dibuix; és usual en ordinadors tipus *Apple*

S icono
E icon

173 interfície f

component que determina la manera com una aplicació es comunica amb l'usuari

una interfície molt interactiva

S interfaz
E interface

174 menú m

S menú
E menu

175 menú desplegable m

també és anomenat, col·loquialment, 'menú persiana'

S menú desplegable
E pull-down menu

176 mode interactiu m
sin. mode dialogat m

interfície que permet un dialèg entre el sistema informàtic i l'usuari

S modo interactivo; modo dialogado
E interactive mode; conversational mode

177 *paquet integrat m

conjunt de programes presentats a l'usuari sota una mateixa interfície i amb grans possibilitats d'interconnexió i de transferència de dades entre ells

S paquete integrado
E package; software package

178 resident adj

programa o instrucció que resideix en un determinat dispositiu de la memòria de l'ordinador

S residente
E resident

179 utilitats f pl

programa, sovint dividit en mòduls, que permet a l'usuari de fer un seguit d'operacions de manteniment, neteja, gestió i recerca del disc de l'ordinador

un programa d'utilitats; usar les utilitats per verificar un disquet

S utilidades

E utilities; tools

5. APLICACIONES

5.2. Processador de textos

180 **alinear** v tr

alinear un paràgraf a la dreta; alinear un encapçalament a l'esquerra

S alinear
E to align

181 **arxiu principal** m sin. arxiu primari

S archivo principal; archivo primario
E primary file

182 **arxiu secundari** m

S archivo secundario
E secondary file

183 **bloc de text** m

s'usa sovint la forma abreujada 'bloc'

marcar un bloc; activar la definició de bloc; copiar un bloc; esborrar un bloc; protegir un bloc; modificar un bloc

S bloque de texto
E text block

184 **capçalera** f

S encabezado
E heading

185 **centrar** v tr

S centrar
E to center

186 **classificació** f
sin. ordenació

classificació ascendent; classificació descendent

S clasificación; ordenación
E sorting

187 **columna** f

columnes paral·leles; columnes periodístiques; distància entre columnes; nombre de columnes

S columna
E column

188 **cursiva** f

S cursiva
E italic

189 **diccionari** m

diccionari electrònic que duen incorporats els verificadors ortogràfics

*diccionari principal; diccionari suplementari; diccionari de sinònims;
diccionari d'usuari*

S diccionario
E dictionary

190 divisió de pantalla f

partició de la pantalla que permet de treballar amb dos documents alhora

S división de pantalla
E screen splitting

191 document m

nom genèric que es dona a qualsevol text que és tractat amb un processador de textos

guardar un document; recuperar un document; copiar un document

S documento
E document

192 document mestre m

S documento maestro
E master document

193 espaiat m

espai que hi ha entre els caràcters o paraules d'una mateixa ratlla

espaiat simple; doble espaiat

S espaciado
E spacing

194 format m

format de paràgraf; format de document; canviar el format de tot un text; format de data

S formato
E format

195 fusió f

acció de combinar en un document informació que prové de dues o més fonts

fusió d'arxius

S fusión
E merge

196 guionatge m

S guionado
E hyphenation

197 inserir v tr

escriure introduint el text dins una seqüència de caràcters que ja existeix; la forma 'insertar' és incorrecta en català

S inserir; insertar
E to insert

198 interlineat m

espai que es deixa entre dues línies consecutives

S interlineado
E line spacing; line height

199 **justificació** f

justificació a la dreta; justificació a l'esquerra

S justificación
E justification

200 **justificar** v tr

fer que un paràgraf o una ratlla estiguin alineats per la dreta, per l'esquerra o respecte a tots dos costats

justificar una pàgina, un paràgraf, tot un document

S justificar
E to justify

201 **línia** f

sin. ratlla

S línea
E line

202 **macroinstrucció** f

sin. macrocomanda

s'usa gairebé exclusivament la forma abreujada 'macro'

cridar una macro; dissenyar una macro; executar una macro

S macroinstrucción
E macro

203 **marge** m

marge dret; marge esquerre; marge superior; marge inferior; alinear els marges; fixar els marges

S margen
E margin

204 negreta f

S negrita; negrilla
E boldface; bold

205 nota a peu de pàgina f

S nota a pie de página
E footnote

206 nota final f

S nota final
E endnote

207 numeració f

numeració automàtica de paràgrafs, de ratlles, de notes

S numeración
E numbering

208 pàgina f

avançar pàgina; retrocedir pàgina; posar el número de pàgina

S página
E page

209 paginació f

numeració de les pàgines d'un document

S paginación

E pagination; paging

210 paràgraf m

S párrafo

E paragraph

211 peu m

S pie

E foot

212 previsualització f

opció d'alguns processadors de textos que permet de veure el document en pantalla gràfica, tal com sortirà imprès aproximadament

S previsualización; vista previa

E preview

213 processador de textos m

sin. [programa de] processament de textos

S procesador de textos

E word processor

214 processament de textos m

S procesamiento de textos

E word processing

215 **ratlla** f
sin. línia

S línea
E line

216 **recerca** f

recerca cap endavant; recerca cap endarrere

S búsqueda
E search

217 **reemplaçament** m
sin. substitució

reemplaçament sistemàtic; reemplaçament parcial

S reemplazo; substitución
E replacing

218 **rodona** f

S redonda
E plain

219 **sagnar** v tr

sagnar un paràgraf a la dreta, a l'esquerra

S sangrar
E to indent

220 **sagnia** f

S sangría
E indentation

221 **salt de pàgina** m

salt de pàgina automàtic; salt de pàgina forçat

S salto de página
E page break

222 **sobrescriure** v tr

escriure damunt una seqüència de caràcters que ja existeix, evitant així d'esborrar el text que ja no interessa de conservar

S sobreescribir
E to overwrite; to typeover

223 **subíndex** m

S subíndice
E subscript

224 **subratllat** m

S subrayado
E underline

225 **superíndex** m

S superíndice
E superscript

226 tabulador m

fixar els tabuladors; canviar els tabuladors

S tabulador
E tab

227 taula f

graella que permet de tenir informació tabulada, organitzada en files i columnes

S tabla
E table

228 tipus de lletra m

S tipo de letra
E font type

229 unitat de mesura f

les unitats de mesura més corrents són: centímetres, polzades, punts i piques

S unidad de medida
E measure unit

230 verificador ortogràfic m

S verificador ortográfico
E spelling-checker

231 versaleta f

S versalita
E small cap

5. APLICACIONES

5.3 Bases de dades

232 banc de dades m

conjunt organitzat de bases de dades

S banco de datos
E data bank

233 base de dades f

base de dades jeràrquica; base de dades relacional

S base de datos
E database

234 camp m

una base de dades amb tres camps; suprimir un camp de la base

S campo
E field

235 camp clau m

S campo clave
E key field

236 condició f

S condició
E condition

237 estructura f

crear l'estructura d'una base de dades; modificar l'estructura d'una base de dades

S estructura
E structure

238 etiqueta f

en alguns gestors de bases de dades, format de sortida de registres amb una estructura semblant a les etiquetes d'adreces

S etiqueta
E label

239 format de pantalla m

S formato de pantalla
E screen format

240 gestor de bases de dades m
sin. sistema de gestió de bases de dades

programa que permet gestionar una o més bases de dades; per reducció se sol dir simplement 'base de dades'

S gestor de bases de datos
E data base manager

241 **index** m

S índice
E index

242 **indexar** v tr

ordenar una base de dades per un camp clau

S indexar
E to index

243 **informe** m

S informe
E report

244 **línia d'estat** f

S línea de estado
E status line

245 **línia de missatges** f

S línea de mensajes
E message line

246 **nom de camp** m

S nombre de campo
E field name

247 ordenar v tr

organitzar una base de dades segons un patró d'ordenació determinat (alfabètic ascendent, numèric descendent, etc.)

S ordenar
E to sort

248 petició f

S petición
E query

249 punt indicatiu m

S punto indicativo
E dot prompt

250 registre m

afegir registres; esborrar registres; editar un registre; copiar registres d'un arxiu a un altre

S registro
E record

251 reindexar v tr

tornar a indexar una base de dades

S reindexar
E to reindex

252 reordenar f

tornar a ordenar una base de dades

S reordenar
E to resort

253 sistema de gestió de bases de dades f
sin. gestor de bases de dades

S sistema de gestión de bases de datos
E database management system

254 tipus de camp m

alguns tipus de camp són: caràcter, numèric, data, lògic...

S tipo de campo
E field type

4. Índexs

Índex català

adreça 110
ajuda 161
ajuda sensible al context 162
alimentador de paper 59
alineat 180
amplada de carro 60
aparcament 90
arbre de directoris 123
arxiu 124
arxiu de processament per lots 125
arxiu de text 126
arxiu executable 127
arxiu ocult 128
arxiu primari 181
arxiu principal 181
arxiu secundari 182
atribut 129
autoedició 163
autoeditor 164
banc de dades 232
barra espaiadora 27
base de dades 233
biblioteca 165
bit 100
bloc de text 183
botó d'intensitat 51
botó de contrast 50
botó de lluminositat 51
botó del ratolí 84
bus 111
byte 101

cable d'alimentació 8
camí 130
camp 234
camp clau 235
cancel·lar 131
capçal d'impressió 61
capçal de lectura-escritura 91
capçalera 184
cara 92
caràcter 132
caràcter de control 166
caràcter multivalent 133
carro 62
cartutx de cinta 63
centrar 185
cilindre 93
classificació 186
clic 85
clicar 86
codi de control 166
columna 187
comparació d'arxius 134
condició 236
controlador de disc 112
controlador del ratolí 87
còpia 135
còpia de seguretat 136
copiar 137
coprocessador matemàtic 113
crear 138
cursiva 188
cursor 52
dada 168
data 139
densitat 94
diccionari 189
directori 140
directori arrel 141
disc CD-ROM 11
disc dur 9
disc fix 9
disc flexible 10
disc òptic compacte 11
disc RAM 102
disc rígid 9

disc tou 10
disc virtual 102
disquet 10
disquet d'arrencada 142
disquet d'instal·lació 169
disquet d'origen 143
disquet de destinació 144
divisió de pantalla 190
document 191
document mestre 192
editar 145
editor de text 146
emmagatzemar 103
esborrar 147
escandallador 12
escàner 12
esfera mòbil 88
espaiat 193
estora 89
estructura 237
etiqueta 238
etiqueta 95
etiqueta de volum 96
executar 148
extensió d'arxiu 149
filtre de pantalla 53
finestra 170
fixer 150
format 151
format 194
format de pantalla 239
formatar 152
full de càlcul electrònic 171
fusió 195
gestor de bases de dades 240
guardar 153
guionatge 196
hora 154
icona 172
impressió 64
impressora 13
impressora d'impacte 65
impressora d'injecció 66
impressora de percussió 65
impressora de raig de tinta 66

impressora làser 67
impressora matricial 68
impressora tèrmica 69
imprimir 70
índex 241
indexar 242
informe 243
inicialitzar 114
inserir 197
instrucció 155
interfície 173
interfície 14
interlineat 198
interruptor 54
interruptor 71
joc de caràcters 72
justificació 199
justificar 200
kilobyte 104
línia 201
línia d'estat 244
línia de missatges 245
llapis electrònic 15
llapis òptic 15
llapis selector 15
l·listat 73
macrocomanda 202
macroinstrucció 202
maneta de jocs 16
marge 203
matriu de punts 74
megabyte 105
megaoctet 105
memòria 17
memòria d'accés aleatori 108
memòria d'accés ràpid 108
memòria intermèdia 106
memòria magnètica 107
memòria morta 109
memòria protegida 109
memòria RAM 108
memòria ROM 109
memòria solament de lectura 109
memòria viva 108
menú 174

menú desplegable 175
microordinador 1
microprocessador 115
modalitat d'impressió 75
mode interactiu 176
mòdem 18
monitor 19
negreta 204
nom d'arxiu 156
nom de camp 246
nota a peu de pàgina 205
nota final 206
numeració 207
ordenació 186
ordenar 247
ordinador 2
ordinador compatible 3
ordinador de sobretaula 4
ordinador domèstic 5
ordinador individual 6
ordinador personal 6
ordinador portable 7
ordinador portàtil 7
pàgina 208
paginació 209
pantalla 55
paper continu 76
paquet integrat 177
paràgraf 210
paràmetre 157
perifèric 20
petició 248
peu 211
pictograma 172
pista 97
píxel 56
placa base 116
placa principal 116
plòter 24
polzada 98
previsualització 212
processador de textos 213
processament de textos 214
punt indicatiu 249
quadre de control 77

quiloctet 104
ranura d'expansió 117
ratlla 215
ratolí 21
recerca 216
reemplaçament 217
registre 250
reindexar 251
reordenar 252
resident 178
resolució 57
roda dentada d'alimentació 78
rodona 218
ruta 158
safata d'alimentació 79
sagnar 219
sagnia 220
salt de pàgina 221
salvar 153
sector 99
servar 153
sistema de gestió de bases de dades 253
sobrescriure 222
sòcol 118
subdirectori 159
subíndex 223
subratllat 224
substitució 217
superíndex 225
tabulador 226
tabulador 28
tambor 80
targeta del sistema 116
targeta gràfica 119
taula 227
tauleta gràfica 22
tecla 29
tecla d'alternativa 30
tecla d'alternativa gràfica 31
tecla d'avançar pàgina 32
tecla d'esborrar 33
tecla d'escapada 34
tecla d'impressió de pantalla 35
tecla d'inserir 36
tecla de bloqueig de majúscules 37

tecla de control 38
tecla de funció 39
tecla de majúscules 40
tecla de pausa 41
tecla de posició final 42
tecla de posició inicial 43
tecla de reinicialització 120
tecla de retorn [de carro] 44
tecla de retrocedir pàgina 45
tecla de retrocés 46
tecla del ratolí 84
teclat 23
teclat alfanumèric 47
teclat numèric 48
teclejar 49
tinta en pols 82
tinta magnètica 82
tipus de camp 254
tipus de lletra 81
tipus de lletra 228
toner 82
traçador 24
unitat central de procés 25
unitat de disc 26
unitat de mesura 229
utilitats 179
velocitat d'impressió 83
velocitat de rellotge 121
verificació de disc 160
verificador ortogràfic 230
versaleta 231
visualitzar 58
xip 122

Índex castellà

alimentador de papel 59
alineal 180
almacenar 103
almohadilla 89
anchura del papel 60
aparcamiento 90
árbol de directorios 123
archivo de proceso por lotes 125
archivo de texto 126
archivo ejecutable 127
archivo oculto 128
archivo primario 181
archivo principal 181
archivo secundario 182
archivo; fichero 124
atributo 129
autoedición 163
autoeditor 164
ayuda 161
ayuda sensible al contexto 162
banco de datos 232
bandeja de alimentación 79
base de datos 233
biblioteca 165
bit 100
bloque de texto 183
borrar 147
botón de brillo 51
botón de contraste 50
botón del ratón 84
bus 111
búsqueda 216
byte 101
cabeza de impresión 61
cabeza de lectura-escritura 91
cabezal de impresión 61
cable de alimentación 8
camino 130
camino 158

campo 234
campo clave 235
cancelar 131
cara 92
carácter 132
carácter de control 166
carro 62
cartucho de cinta 63
centrar 185
cilindro 93
clasificación 186
clic 85
clicar 86
código de control 166
columna 187
comando 155
comodín 133
comparación de archivos 134
condición 236
controlador de disco 112
controlador del ratón 87
copia 135
copia de seguridad 136
copiar 137
coprocesador matemático 113
crear 138
cursiva 188
cursor 167
cursor 52
chip 122
dato 168
densidad 94
diccionario 189
dirección 110
directorio 140
directorio raíz 141
disco CD-ROM 11
disco duro 9
disco fijo 9
disco flexible 10
disco óptico compacto 11
disco RAM 102
disco virtual 103
disquete 10
disquete de arranque 142

disquete de destino 144
disquete de instalación 169
disquete origen 143
división de pantalla 190
documento 191
documento maestro 192
editar 145
editor de texto 146
ejecutar 148
encabezado 184
escáner 12
esfera móvil 88
espaciado 193
espaciador 27
estructura 237
etiqueta 95
etiqueta 238
etiqueta de volumen 96
explorador 12
extensión de archivo 149
fecha 139
fichero 150
filtro de pantalla 53
formatear 152
formato 151
formato 194
formato de pantalla 239
fusión 195
gestor de bases de datos 240
guardar 153
guionado 196
hoja de cálculo electrónica 171
hora 154
icono 172
impresión 64
impresora 13
impresora de chorro de tinta 66
impresora de impacto 65
impresora de inyección 66
impresora de percusión 65
impresora láser 67
impresora matricial 68
impresora térmica 69
imprimir 70
indexar 242

índice 241
informe 243
inicializar 114
insertar 197
insertar 197
instrucción 155
interfaz 173
interfaz 14
interlineado 198
interrupción 71
interrupción 54
juego de caracteres 72
justificación 199
justificar 200
kilobyte 104
lápiz óptico 15
línea 201
línea 215
línea de estado 244
línea de mensajes 245
listado 73
macroinstrucción 202
margen 203
matriz de puntos 74
megabyte 105
memoria 17
memoria de acceso aleatorio 108
memoria de sólo lectura 109
memoria intermedia 106
memoria magnética 107
memoria muerta 108
memoria muerta 109
menú 174
menú desplegable 175
microordenador 1
microprocesador 115
modalidad de impresión 75
modem 18
modo dialogado 176
modo interactivo 176
monitor 19
negrilla 204
negrilla 204
nombre de archivo 156
nombre de campo 246

nota a pie de página 205
nota final 206
numeración 207
ordenación 186
ordenador 2
ordenador compatible 3
ordenador de sobremesa 4
ordenador doméstico 5
ordenador personal 6
ordenador portátil 7
ordenar 247
página 208
paginación 209
palanca de juegos 16
panel de control 77
pantalla 55
papel continuo 76
paquete integrado 177
parámetro 157
párrafo 210
periférico 20
petición 248
pie 211
pista 97
pixel 56
placa base 116
previsualización 212
procesador de textos 213
procesamiento de textos 214
programoteca 165
pulgada 98
punto indicativo 249
ranura de expansión 117
ratón 21
redonda 218
reemplazo 217
registro 250
reindexar 251
reordenar 252
residente 178
resolución 57
rueda dentada de alimentación 78
ruta 158
ruta 130
salto de página 221

salvar 153
sangrar 219
sangría 220
sector 99
sistema de gestión de bases de datos 253
sobreescribir 222
subdirectorío 159
subíndice 223
subrayado 224
substitución 217
superíndice 225
tabla 227
tableta gráfica 22
tabulador 226
tabulador 28
tambor 80
tarjeta gráfica 119
tecla 29
tecla de alternativa 30
tecla de alternativa gráfica 31
tecla de avanzar página 32
tecla de bloqueo de mayúsculas 37
tecla de borrar 33
tecla de control 38
tecla de escape 34
tecla de función 39
tecla de impresión de pantalla 35
tecla de insertar 36
tecla de mayúsculas 40
tecla de pausa 41
tecla de posición final 42
tecla de posición inicial 43
tecla de reinicialización 120
tecla de retorno [de carro] 44
tecla de retroceder página 45
tecla de retroceso 46
tecla de suprimir- 33
tecla del ratón 84
teclado 23
teclado alfanumérico 47
teclado numérico 48
teclear 49
tipo de campo 254
tipo de letra 81
tipo de letra 228

toner; tinta magnética 82
trazador 24
unidad central de proceso 25
unidad de disco 26
unidad de medida 229
utilidades 179
velocidad de impresión 83
velocidad de reloj 121
ventana 170
verificación de disco 160
verificador ortográfico 230
versalita 231
vía 158
vía 130
vista previa 212
visualizar 58
zócalo 118

Índex anglès

address 110
align, to 180
alphanumeric keypad 47
alt graphic key 31
alternate key 30
archive 124
attribute 129
backspace key 46
backup copy 136
batch file 125
bit 100
bold 204
boldface 204
boot disk 142
break key 41
brightness button 51
buffer 106
buffer storage 106
bus 111
byte 101
cancel, to 131
caps lock key 37
carriage 62
carriage width 60
CD-ROM [disk] 11
center, to 185
central processing unit 25
click 85
click, to 86
clock speed 121
column 187
command 155
command file 127
compatible computer 3
computer 2

- condition 236
- context-sensitive help 162
- continous form 76
- contrast button 50
- control character 166
- control key 38
- control panel 77
- conversational mode 176
- copy 135
- copy, to 137
- cursor 167
- cursor 52
- cylinder 93
- character 132
- character set 72
- chip 122
- data 168
- data bank 232
- data base manager 240
- database 233
- database management system 253
- date 139
- delete key 33
- delete, to 147
- density 94
- desk computer 4
- desktop computer 4
- desktop publishing 163
- dictionary 189
- directory 140
- disk controller 112
- disk checking 160
- disk unit 26
- display 55
- display, to 58
- document 191
- dot matrix 74
- dot prompt 249
- dot [matrix] printer 68
- drum 80
- edit, to 145
- electronic spreadsheet 171
- end key 42
- endnote 206
- enter key 44

erase, to 147
escape key 34
execute, to 148
expansion slot 117
feed cable 8
field 234
field name 246
field type 254
file 124
file 150
file comparison 134
file extension 149
file name 156
fixed disk 9
floppy disk 10
font 81
font type 228
foot 211
footnote 205
format 151
format 194
format, to 152
function key 39
graphic card 119
graphic tablet 22
hard disk 9
head 92
heading 184
help 161
hidden file 128
home computer 5
home key 43
hour 154
hyphenation 196
icon 172
impact printer 65
inch 98
indent, to 219
indentation 220
index 241
index, to 242
initialize, to 114
ink jet printer 66
insert key 36
insert, to 197

UNIVERSITAT DE BARCELONA

SERVEI DE LLENGUA CATALANA

installation diskette 169
interactive mode 176
interface 14
interface 173
italic 188
joystick 16
justification 199
justify, to 200
key 29
key field 235
keyboard 23
kilobyte 104
label 95
label 238
laser printer 67
library 165
light pen 15
line 215
line 201
line height 198
line spacing 198
listing 73
macro 202
magnetic ink 82
magnetic memory 107
make, to 138
margin 203
master document 192
math coprocessor 113
measure unit 229
megabyte 105
memory 17
menu 174
merge 195
message line 245
microcomputer 1
microprocessor 115
modem 18
monitor 19
motherboard
mouse 21
mouse button 84
mouse driver 87
mouse pad 89
numbering 207

- numeric keypad 48
- overwrite, to 222
- package 177
- page 208
- page break 221
- page down key 45
- page up key 32
- pagination 209
- paging 209
- paper tray 79
- paragraph 210
- parameter 157
- parking 90
- path 158
- path 130
- peripheral device 20
- personal computer 6
- pin feed tractor 78
- pixel 56
- plain 218
- plotter 24
- portable computer 6
- power switch 71
- power switch 54
- preview 212
- primary file 181
- print rate 83
- print screen key 35
- print, to 70
- printer 13
- printing 64
- printing head 61
- printing mode 75
- publisher 164
- pull-down menu 175
- query 248
- RAM disk 102
- random access memory 108
- read only memory 109
- read/write head 91
- record 250
- reindex, to 251
- replacing 217
- report 243
- reset key 120

resident 178
resolution 57
resort, to 252
return key 44
root directory 141
rubber ball 88
save, to 153
scanner 12
screen 55
screen filter 53
screen format 239
screen splitting 190
search 216
secondary file 182
sector 99
sheet feeder 59
shift key 40
small cap 231
socket 118
software package 177
sort, to 247
sorting 186
source file 143
space bar 27
spacing 193
spelling-checker 230
status line 244
store, to 103
structure 237
subdirectory 159
subscript 223
superscript 225
system board 116
tab 226
tab key 28
table 227
tape cartridge 63-
target file 144
text block 183
text editor 146
text file 126
thermal printer 69
toner 81
tools 179
track 97

transportable computer 7
tree directory 123
type font 81
type, to 49
typeover, to 222
underline 224
utilities 179
virtual disk
volume label 96
wildcard 133
winchester disk 9
window 170
word processing 214
word processor 213

5. Sigles i abreviacions

Les sigles formen part de l'argot informàtic amb què l'usuari del microordinador topa cada dia, ja sigui en els manuals que ha de fer servir, en els missatges que apareixen sovint a la pantalla, o en les instruccions que acompanyen un producte que s'ha de desembalar.

Les observacions que es fan en el pròleg sobre la ràpida i desordenada difusió del lèxic del microordinador també es poden aplicar a les sigles, formes abreujades i símbols que són molt habituals en aquest camp. Per aquesta raó, ha semblat que podria ser d'utilitat un apèndix que recollís aquestes formes, en traduir el significat de la llengua original i hi fes alguna observació que, o bé n'expliqui el sentit, o bé permeti comprendre el context en què s'utilitzen habitualment.

La llista està ordenada alfabèticament, perquè la consulta sigui més fàcil i ràpida. De la llista inicial de sigles, se n'ha seleccionat un centenar llarg d'entre les que apareixen amb més freqüència en textos de tipus divulgatiu o manuals d'ús general.

La majoria de les sigles té una única forma en anglès, i és aquesta forma la que es lletreja, sovint a l'anglesa o a la castellana; en algun cas, però, les obres de consulta han assajat d'introduir una sigla catalana equivalent, que també s'ha mirat de recollir en aquest apèndix (vegeu els casos de *OS* i *PC*). Quan alguna sigla podia presentar dubtes o problemes a l'hora de pronunciar-la, s'ha posat a la nota, entre claudàtors, una pronúncia figurada.

Les informacions que es donen són:

La **SIGLA**, en lletres majúscules i negreta

El nom desenvolupat en anglès

La *traducció catalana* del nom anglès, en cursiva, seguit de la sigla catalana [entre claudàtors], si és que n'hi ha

La nota, opcional; quan s'indica la pronúncia es fa, també, [entre claudàtors]

ACU

Adress Control Unit

unitat de control d'adreces

és una de les parts de la Unitat Central de Procés

ADP

Automatic Data Processing

processament automàtic de dades

és un dels noms corrents en anglès per designar la microinformàtica; també s'utilitza la forma EDP

ALU

Arithmetic and Logical Unit

Unitat Aritmètica i Lògica [UAL]

és una de les parts de la Unitat Central de Procés

ASCII

American Standard Code for Information Interchange

codi americà estàndard per a l'intercanvi d'informació

'codi ASCII'; també es troba escrit amb minúscules: 'caràcter ascii' [àski]

AT

Advanced Technology

tecnologia avançada

tipus de microordinador compatible més avançat que l'XT, basat en el microprocessador 80286 o superiors; és una denominació usual en català: 'a la feina treballa amb un AT' [a-té]

AZERTY

azerty

azerty, teclat

adaptació francesa del teclat 'qwerty'

B

byte

octet; byte

unitat de capacitat de memòria, que correspon, normalment, a una cadena de vuit bits; precedit per una K, indica 1000 bytes; precedit per una M, 1 000 000 de bytes (aproximadament)

BCD

Binary Coded Decimal

Decimal Codificat en Binari [DCB]

'notació decimal binària'; 'representació decimal binària'

BEL

bell

campana, timbre

BIN

binary

binari

BIOS

Basic Input-Output System

sistema bàsic d'entrada-sortida

se sol utilitzar en femení: 'la BIOS del sistema'

BPI
Bit Per Inch
bit per polzada

BPS
Bit Per Second
bit per segon

BS
backspace
espai enrere, retrocés

CAD
Computer Aided Design; Computer Assisted Design
Disseny Assistit per Ordinador [DAO]

disseny s'ha d'entendre en el sentit de 'concepció'; es parla habitualment de 'sistemes CAD/CAM'

CAD/CAM
Computer Aided [Assisted] Design and Manufacturing
disseny i fabricació assistits per ordinador

aquesta abreviatura composta és molt usual: 'sistemes CAD/CAM'

CAE
Computer Aided Engineering
Enginyeria Assistida per Ordinador

CAI
Computer Aided Instruction; Computer Assisted Instruction
Ensenyament Assistit per Ordinador; Entrenament Assistit per Ordinador [EAO]

CAL

Computer Assisted Learning; Computer Aided Learning
aprenentatge assistit per ordinador

en alguns contextos es fa una distinció entre CAL ('aprenentatge') i CAI ('entrenament', més que no 'ensenyament'); per exemple, un simulador de vol seria una aplicació més propera al CAI que al CAL

CAM

Computer Aided Manufacturing; Computer Assisted Manufacturing
fabricació assistida per ordinador; producció assistida per ordinador
[PAO]

es parla en general de 'sistemes CAD/CAM'

CAM

Content Addressable Memories
memòria associativa

CAP

capital letter
lletra majúscula

CD

Compact-Disc
disc compacte

vegeu CD-ROM

CD-ROM

Compact Disc - Read Only Memory
disc òptic compacte (no reescribible - no esborrable)

es tracta d'un disc òptic de gran capacitat, d'ús essencialment documental; s'usa sobretot la forma abreujada CD-ROM: 'tenir un diccionari en

CD-ROM' [sé-dé-rom]

CGA

Color Graphics Adapter
adaptador per a gràfics en color
tipus de targeta gràfica [sé-gé-a]

CPI

Character Per Inch
caràcter per polzada

CPS

Character Per Second
caràcters per segon

indicador de la velocitat d'impressió en les impressores matricials: 'una impressora de 300 cps'; està essent substituït per la mesura PPM

CPU

Central Processing Unit
Unitat Central / Unitat Central de Procés [UCP] / [UC]

la CPU conté la Unitat Aritmètica i Lògica; [sé-pé-u] (forma anglesa)
[u-sé-pé] (forma catalana)

CR

carriage return
retorn de carro

se sol parlar de CR o retorn de carro en modalitat de text; quan la mateixa tecla s'utilitza per entrar una instrucció, aleshores és fa servir 'enter'

CRC

Cyclic Redundancy Check
Control de Redundància Cíclica

CRT

Cathodic Ray Tube
tub de raigs catòdics

fa referència al tub de les pantalles dels microordinadors

CTRL

control
control

tecla de l'ordinador

DB

Database
base(s) de dades [BD]

DBMS

Data Base Management System
Sistema de Gestió de Bases de Dades [SGBD]

aplicació que permet gestionar un conjunt de bases de dades

DEMO

demonstration
demostració

forma abreujada de 'demostració', d'ús corrent en argot informàtic: 'una versió demo', 'van fer una demo del programa'

DOS

Disk Operative System
sistema operatiu de disc

la sigla anglesa és d'ús habitual; en català, el nom desenvolupat més usat és 'sistema operatiu'. Aquesta sigla es pot referir també al sistema operatiu concret de la casa Microsoft: 'quina versió del DOS fas servir?'

DPI

Dot Per Inch
punts per polzada [PPP]

indicador de capacitat de resolució, que s'utilitza sobretot en impressores làser: 'una impressora de 300 dpi'

DSR

Data Set Ready
transmissió a punt

DSS

Decision Suport System
sistema d'ajudes a la decisió; gestor d'idees

DTP

DeskTop Publishing
autoedició

literalment vol dir 'sistema d'edició de sobretaula'; s'aplica als equipaments o aplicacions microinformàtics que permeten de treure publicacions d'alta qualitat amb mitjans relativament modestos

DTU

Display Terminal Unit
unitat de visualització; visualitzador

la unitat de visualització més corrent és el monitor, però també pot ser un teletip, o altres dispositius

EAROM

Electrically Alterable Read Only Memory

memòria només de lectura alterable elèctricament

EBCDIC

Extended Binary Coded Decimal Interchange Code

codi per a l'intercanvi decimal codificat en binari, ampliat

EDP

Electronic Data Processing

processament electrònic de dades

és una de les formes amb què l'anglès designa la microinformàtica, al costat de l'ADP

EEPROM

Electrically Erasable Programmable Read Only Memories

memòria només de lectura esborrable i programable elèctricament

EGA

Enhanced Graphics Adapter

adaptador de gràfics millorat

tipus de targeta gràfica d'alta resolució, superior a la CGA

EOB

end of block

fi de bloc

EOD
end of data
fi de les dades

EOF
end of file
fi de fitxer; final de fitxer

EOJ
end of job
fi de treball; final de treball

EOLN
end of line
final de línia; final de ratlla

EOT
end of transmission
fi de transmissió; final de transmissió

EPROM
Erasable Programmable Read Only Memory
memòria només de lectura esborrable i programable

EQ
equal than
igual que

equival a =

ESC

escape

escapament; escapada

es tracta d'una forma abreujada que, coincidint amb el nom de la tecla, ha substituït qualsevol altra denominació: 'cal fer esc per interrompre l'acció'

ESDI

Enhanced Small Device Interface

interfície millorada de petits dispositius

ETX

end of text

fi de text

FAT

File Allocation Table

taula d'assignació d'arxius

FD

Floppy Disk

disc flexible; disc tou; disquet

forma abreujada que designa el disc flexible; en anglès se sol utilitzar, en plural, la forma FDD o FFDD

FIFO

First In-First Out

primer d'entrar, primer de sortir

tipus de memòria

GB

Gigabyte

gigaoctet; gigabyte

equival a mil milions de bytes; s'utilitza en entorns que necessiten quantitats enormes de memòria (gràfics, per exemple) i grans ordinadors

GE

greater or equal than

més gran o igual que

equival a $\geq$

GT

greater than

més gran que

equival a $>$

HD

hard disk

disc dur

forma abreujada habitual de designar el disc dur: '1 HD de 40 MB'

HEX

Hexadecimal

hexadecimal

es tracta d'una reducció molt utilitzada en anglès

HT

horizontal tabulation

tabulació horitzontal

I/O

Input / Output
entrada / sortida

la sigla no es lletreja mai, sempre s'usa el nom desenvolupat: 'canal d'entrada / sortida'; 'àrea d'entrada /sortida'

INFO

information
informació

forma abreujada d''informació', d'ús corrent

IPL

Initial Program Loader
carregador del programa inicial

KB

kilobyte
quiloctet; quilobyte

unitat de capacitat de memòria: equival a 1024 bytes o octets; és un símbol, no una abreviatura; pot aparèixer sota diverses formes: KB, Kb, kb

KWIC

Key Word in Context
paraula clau del context

LAN

Local Area Network
xarxa d'àrea local

LCD

Liquid Cristal Display
pantalla de cristall líquid

la sigla és molt difosa perquè s'aplica a d'altres camps: 'pantalla LCD'
[pantalla ela-sé-dé]

LE

lower or equal than
més petit o igual que

equival a $\leq$

LED

Light Emitting Diode
diode emissor de llum; diode electroluminescent

la forma 'LED' està molt estesa, i s'aplica a altres camps: 'una pantalla amb indicadors LED'

LF

line feed
salt de línia

LIFO

Last In-First Out
darrer que entra, primer que surt

és un tipus de memòria

LQ

Letter Quality
qualitat de carta; qualitat tipus carta

indicador de la qualitat d'impressió en les impressores matricials; sol correspondre a les impressores amb matriu de 24 agulles [ela-qu]

LT

lower than
més petit que

equival a <

MB

Megabyte
megaoctet; megabyte

unitat de capacitat de memòria que equival a 1024 KB (1 000 000 de bytes, en termes aproximats); és per tant un símbol; es pot trobar escrit de diferents maneres: MB, Mb, mb

MBM

Magnetic Bubble Memories
memòria de bombolles magnètiques

MCGA

Multicolor Graphics Adapter
adaptador de gràfics multicolor

tipus de targeta gràfica posterior a la CGA, que en millora les prestacions [ema-sé-gé-a]

MOS

Metal Oxid Semiconductor
semiconductor de metall òxid

material que dona lloc a una tecnologia utilitzada en la formació de circuits integrats: 'memòria CMOS'

MSS
Multi-Spectral Scanner
escàner multispectral

NE
not equal than
no igual a

equival a $\neq$

NETBIOS
Network Basic Input/Output System
sistema bàsic d'entrada/sortida per a xarxa
'interfície NETBIOS'

NLQ
Near Letter Quality
qualitat gairebé de carta

indicador de la qualitat d'impressió en les impressores matricials; sol correspondre a les impressores amb matriu de 9 agulles [ena-ela-qu]

OCR
Optical Character Recognition
reconeixement òptic de caràcters; lectura òptica de caràcters [ROC]

OMR
Optical Mark Recognition
reconeixement òptic de marques; lectura òptica de marques

OS

Operating System

Sistema Operatiu [SO]

és la sigla genèrica que designa el sistema operatiu en anglès; en entorn IBM també pot referir-se a un sistema operatiu concret (OS/2)

PC

Personal Computer

Ordinador Personal [OP]

la sigla PC és molt usual en català; el plural en anglès se sol escriure PCs o PC's; en català s'ha d'escriure sense essa: 'els PC' [els pé-sé]

PL

Program Language

llenguatge de programació

PPM

Pages Per Minute

pàgines per minut

indicador que serveix per mesurar la velocitat d'impressió de les impressores --làser, sobretot--: 'una impressora de 8 ppm'

PROM

Programmable Read Only Memory

memòria morta programable; memòria passiva programable

PTR

PrinTeR

impressora

forma abreujada amb què es designen arxius o controladors d'impressió, programes de gestió d'impressores, etc.

QWERTY

qwerty

qwerty, teclat

tipus de teclat estàndard; el nom coincideix amb les sis primeres lletres dels teclats de la majoria de màquines d'escriure i d'ordinadors

RAM

Random Access Memory

memòria RAM; memòria d'accés aleatori; memòria viva; memòria d'accés ràpid

'memòria RAM' és la denominació més correntment utilitzada; la forma 'memòria d'accés ràpid' és una proposta del Termcat

REM

remark

remarca; nota; comentari

forma abreujada molt corrent en alguns llenguatges per indicar que el que segueix a la mateixa ratlla és un comentari o una nota, i no una instrucció

RJE

Remote Job Entry

entrada remota de feines

ROM

Read-Only Memory

memòria ROM; memòria morta; memòria només [solament] de lectura; memòria protegida

'memòria ROM' és la denominació més correntment utilitzada; la forma 'memòria protegida' és una proposta del Termcat

ROS

Read-Only Storage

memòria morta

és un sinònim de memòria ROM

RPG

Report Program Generator

Generador Automàtic de Programes; Generador d'aplicacions [GAP]

és el nom comercial d'un llenguatge de programació: 'RPG/2'

SQL

Structured Query Language

llenguatge estructurat d'interrogació

és un format estàndard de bases de dades, tant en microordinadors com --sobretot-- en ordinadors grans [essa-cu-ela]

STX

Start of Text Character

caràcter d'inici de text

TAB

tabulator

tabulador

forma abreujada habitual que designa el tabulador en anglès; TAB, sovint escrit en minúscules, ha passat a ser la forma més habitual

TS
Time Sharing
temps compartit

VGA
Video Graphics Array
matriu gràfica de vídeo

tipus de targeta gràfica, de resolució superior a la EGA [vé-gé-a]

VMS
Virtual Memory System
sistema de memòria virtual

VT
vertical tabulation
tabulació vertical

WORM
Write Once Read Many
escriu una vegada, en llegeix moltes

tipus de memòria

WP
Word Processor; Word Processing
processador de textos; processament de textos

no és estrictament una sigla, sinó una abreviatura bastant corrent; coincideix amb les sigles comercials de WP (WordPerfect)

WYSIWYG

What You See Is What You Get

el que veus és el que obtindràs

sovint s'escriu en minúscules: 'sistema Wysiwyg'; fa referència a la possibilitat de visualitzar les dades en pantalla d'una manera molt semblant a la que després sortirà impresa

XT

eXtended Technology

tecnologia ampliada

tipus de microordinador posterior al PC d'IBM, que en millora les prestacions: 'un XT' [ics-té]

6. Bibliografia

ALEIX, J.; TREMOSA, M. *Glossari de termes d'informàtica*. Andorra la Vella: Crèdit Andorrà, 1986.

BIOVIN, G.; DUQUET-PICARD, D. *Vocabulaire du logiciel*. Montréal: Office de la Langue Française, 1987.

CASTELLANOS, C.; FERRÀNDIZ, E. *Diccionari d'informàtica*. 2a ed. Barcelona: Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, 1986.

Connecta el micro: Índex i Vocabulari. Barcelona: Fundació Caixa de Pensions, 1986.

DE VILLERS, M-É. *Vocabulaire du micro-ordinateur*. Québec: Gouvernement du Québec, 1989.

Glossaire des termes officiels de l'informatique. 2a ed. Paris: Commission ministérielle de terminologie de l'informatique, 1989.

Glossary Informatics = Lexique informatique. Ottawa: Minister of Supply and Services, 1990.

Gran Enciclopèdia Catalana. 2a ed. Barcelona: Fundació Enciclopèdia Catalana, 1986-1989.

Vocabulario normalizado de informática. Madrid: Dirección General de Organización, Procedimientos e Informática, 1987.

UNIVERSITAT DE BARCELONA

H

Serveis Lingüístics

Melior de Palau, 140
08014 Barcelona

53. CII. 351. VOC

